

પ્રાકૃત

સેકન્ડ બી.એ. પ્રાકૃત (૨૦૦૩)ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૩ :

૧. મહારાષ્ટ્રી પ્રાકૃત કથા સાહિત્યનો ટૂંકો પરિચય : ... ૩૫ ગુણ
૧. પ્રાકૃત કથા સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ :
 - (અ) આગમયુગીન પ્રાકૃત કથા સાહિત્ય
 - (બ) ટીકા યુગીન પ્રાકૃત કથા સાહિત્ય
 - (ક) અન્ય લલિત કથા સાહિત્ય.
૨. પ્રાકૃત કથાઓના ભેદ-પ્રભેદ :
 - (અ) પ્રાચીન : સકલકથા, ખંડકથા, ઉલ્લાપકથા, પરિહાસકથા, સંકીર્ણકથા, અર્થકથા, કામકથા, ધર્મકથા.— ધર્મકથાના પ્રકારો, માનુષી, દિવ્ય દિવ્યમાનુષી
 - (બ) આધુનિક રીતે કરાતા કથા ભેદો : મહાપુરાણ, પુરાણ, લઘુદૃષ્ટાંત કથા, પ્રેમાખ્યાનક કાલ્પનિક કથા, કથાકોશ ઔપદેશિક કથાઓનો સંગ્રહ.
નીચેની કૃતિઓનો પરિચય આપવો :
તરંગવલ્લકલા, વસુદેવચિન્ડી, કુવલયમાલાકલા, સમરાઇચ્ચકલા, ધુત્તકાનાણ, સિરિવાલકલા, કથાકોષ પ્રકરણ, આખ્યાનકમણિકોશ, ઉપદેશમાલા, ઉપદેશપદ, ધર્મોપદેશમાલાવિવરણ, શીલોપદેશમાલા, સવેગરંગશાળા.
૩. 'ઉસાણિચ્છદ' રામ પાણિવાદ સર્ગ ૧ અને ૨ ... ૩૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૪ :

૧. જૈન આગમ સાહિત્યની રૂપરેખા : ... ૨૦ ગુણ
 - (અ) આગમ સાહિત્યનો ઉદ્ભવ
 - (બ) ત્રણ વાચના
 - (ક) આગમોનો સમય, કર્તા, આગમોનું વિષયવસ્તુ-અનુયોગ
 - (ખ) આગમોનું વર્ગીકરણ—(૧) અંગ (૨) ઉપાંગ (૩) છેદસૂત્રો (૪) મૂલસૂત્રો (૫) ચૂલિકાસૂત્રો
 - (ડ) પ્રકીર્ણકો-દરેકના નામો
 - (ગ) અંગ ગ્રંથોમાંથી નીચેનાનો પરિચય :
(૧) આચારાંગ સૂત્ર (૨) સૂત્રકૃતાંગ સૂત્ર (૩) ભગવતીસૂત્ર (૪) જ્ઞાતાધર્મકથા.
૨. 'ઉત્તરજ્ઞાપણાઈ' (ઉત્તરાધ્યયન), કુલ સાત અધ્યયનો : ૩, ૪, ૫, ૭, ૮, ૯ અને ૧૦ ... ૨૫ ગુણ
૩. 'ઉવાસગદસાઓ' (ઉપાસક દશાઓ), અધ્યયન ૧ થી ૫ ... ૨૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૫ :

૧. અપઠિત પ્રાકૃતમાંથી અનુવાદ ... ૨૦ ગુણ
૨. પ્રાકૃતમાં અનુવાદ ... ૧૦ ગુણ
૩. પ્રાકૃત વ્યાકરણ (અપભ્રંશ સિવાય) : ... ૨૫ ગુણ
 - (૧) સ્વર અને વ્યંજન વિકાર (ગુણ ૭)
 - (૨) નામરૂપ અ, ઈ, ઉકારાંત - પુલિંગ રૂપો, અને નપું. રૂપો આ, ઈ-ઉકારાંત સ્ત્રીલિંગ રૂપો (ગુણ ૮)
 - (૩) વર્તમાન, ભવિષ્ય, આજ્ઞાર્થનાં રૂપો (ગુણ ૭)
 - (૪) કૃદંતો (ગુણ ૩)
૪. સંસ્કૃત વ્યાકરણ પરિચય-નીચે જણાવેલ શબ્દોના રૂપો પૂછવાં : ... ૧૫ ગુણ
 - (૧) નામ : રામ, કવિ, ગુરુ, રમા, પતિ, ધેનુ ... ૬ ગુણ
 - (૨) ક્રિયા : વર્તમાન, સામાન્ય, ભવિષ્ય અને આજ્ઞાર્થ (માત્ર પરસ્મૈપદ), ધાતુ, : ભૂ, ગમ્, કુંપ્, મુચ્ અને ચુરના ઉપર જણાવેલ કાળના રૂપો. ... ૬ ગુણ
 - (૩) કૃદંત : વર્તમાન, કર્મણિભૂત, સંબંધકભૂત અને હેત્વર્થક.

સૂચિત ગ્રંથો

૧. વરરુચિ	: પ્રાકૃત પ્રકાશ
૨. બેચરદાસ દોશી	: પ્રાકૃત માર્ગોપદેશિકા : મોતીલાલ બનારસીદાસ
૩. ડૉ. જગદીશચંદ્ર જૈન	: પ્રાકૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ
૪. ડૉ. નેમિચંદ્ર શાસ્ત્રી	: પ્રાકૃત ભાષા ઓર સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક ઇતિહાસ
૫. ડૉ. નેમિચંદ્ર શાસ્ત્રી	: હરિભદ્રસુરિ કે કથા સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક અધ્યયન
૬. ભંડારકર	: સંસ્કૃત માર્ગોપદેશિકા
૭. બાબુરામ સક્સેના	: સંસ્કૃત-વ્યાકરણ પ્રવેશિકા
૮. પં. બેચરદાસ દોશી (સં.)	: જૈન સાહિત્ય કા બૃહદ ઇતિહાસ-ભાગ ૧
૯. ગુલાબચંદ્ર ચૌધરી	: જૈન સાહિત્ય કા બૃહદ ઇતિહાસ-ભાગ ૬
૧૦. ડૉ. સુદર્શનલાલ જૈન	: ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર એક પરિશિલન (હિન્દી) (પા. વિ. બનારસ)
૧૧. સંપા. સુભાષ કોઠારી	: ઉપાસકદશાંગ બ્યાવર, હિન્દી પ્રકાશન

(સેકન્ડ બી.એ. પ્રાકૃત બીજા ગૌણ વિષય (૨૦૦૩)ની પરીક્ષા માટેનો અભ્યાસક્રમ)

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

... ૩૫ ગુણ

વિભાગ ૧ (ગદ્ય-પદ્ય) :

નીચેનામાંથી અનુવાદ, સંદર્ભ અને સામાન્ય પ્રશ્નો પૂછવા :

(જંન પારિભાષિક શબ્દોની નોંધ પુછાશે નહીં.)

સિરિસિરિવાલકલા - પ્રા. કે. એમ. પટેલ, અમદાવાદ ગાથા ૧ થી ૨૦, ૩૧ થી ૫૫ અને ૭૧ થી ૧૫૮,
(કુલ ગાથા ૧૨૫).

વિભાગ ૨ :

'કર્પૂરમંજરી' - સદ્ગક, રાજશેખર, માત્ર વિવેચન (અનુવાદ, સંદર્ભવાક્યો વગેરે કંઈ અપેક્ષિત નથી)

... ૩૫ ગુણ